

Elske Posthuma: 'Cochleaire capriolen.' Gehoor in beweging. Uitgeverij Elikser, Leeuwarden 2009. ISBN 9789089541314 184 blz.. (Plots) doof/ slechthorend/ Syndroom van Pendred/1)

Soort boek/Stijl: Ervaringsverhaal van Elske Posthuma, waarin zij beschrijft hoe zij opgroeide en leefde met gehoorproblemen en plotsdoofheid. De ervaringen worden afgewisseld met extra informatie die ingekaderd is. Met een voorwoord van haar audioloog Pieter Kraft. Goed leesbaar en inzicht gevend.

Over de schrijfster: Elske Posthuma werd in 1973 in Leeuwarden geboren en heeft een oudere zus Hendrika. Ze volgde de leao, daarna het vHBO en studeerde ook af als Cultureel Maatschappelijk werker. Ze is werkzaam als maatschappelijk werker en volgt momenteel naast haar werk een opleiding tot haptotherapeut. Ze speelde orgel en doet aan beeldhouwen. Elske heeft een relatie met Hans. Elske is sinds haar jeugd slechthorend en werd meerdere perioden in haar leven plotsdoof. In 2009 kreeg zij een cochleair implantaat

Korte beschrijving: Elske Posthuma beschrijft hoeveel last ze heeft gehad van het opgroeien als slechthorend en soms plotsdoof meisje. Ze werd gepest op school en ook leraren hadden niet altijd even veel begrip voor haar situatie. Gelukkig kende ze ook goede opleidingsperioden, bijvoorbeeld op de LEAO. Elske vertelt over verschillende moeilijkheden die zij ervaart in het dagelijks leven, bijvoorbeeld hoe pijnlijk het is om muziek niet meer te kunnen horen en stemmen te vergeten als je plotsdoof wordt. Zo schetst ze diverse situaties en geeft ze informatie over behandelingen die ze heeft ondergaan en hoe dat haar horen heeft beïnvloed, maar ook haar hele leven. Zo lezen we dat doof zijn niet hoeft te betekenen dat je niets meer hoort; er kan veel lawaai zijn in je hoofd. En dat dove mensen vaak goede luisteraars zijn. We lezen hoe ze probeert orgel te blijven spelen en wat ze in haar dagelijkse leven belangrijk vindt, welke hulpmiddelen bruikbaar zijn en hoe ze kan werken. Elske besluit een cochleair implantaat te willen en wordt geschikt bevonden. Ze vertelt wat de voor- en nadelen zijn, hoe de behandeling gaat en wat ze daarna wel en niet hoort. Met behulp van het cochleaire implantaat is zij niet meer doof, maar nog wel slechthorend. En hoort ze meer dan in de afgelopen dertig jaar. Maar ook in dit geval blijkt de techniek (nog) niet volmaakt. Ze raakte ondanks de winst iets kwijt. Elske kan weer luisteren en verstaan, maar dat is een ander luisteren en verstaan dan bij niet dove mensen. Stemmen klinken aanvankelijk als 'Donald Duckjes, maar komen steeds beter door. 'Door deze veranderingen te beschrijven en tips te geven geeft ze veel inzicht in hoe zij als plotsdove door het leven gaat. Informatie die voor horenden en niet horenden de moeite waard is.

Wat viel op: Dat het voor een plotsdoof meisje zo moeilijk is om begrip te vinden. Elske zat tussen doven met een eigen dovencultuur en horenden in. Dat heeft in haar jeugd veel verdriet veroorzaakt, die niet nodig was geweest als de horende wereld wat meer begrip had getoond. En voor vele is een goed functionerend gehoor geen vanzelfsprekendheid. Dat Elske zoveel geluiden van haar eigen lichaam zo goed hoorde en zoveel muziekjes in haar hoofd had toen ze plotsdoof was. En ook lichamelijk niet kon functioneren omdat ze haar evenwicht kwijt was. Dat Elske zoveel baat heeft bij het CI. Want dat is niet altijd het geval. Daarbij blijft ze ook reëel omdat ze ook een bepaalde vorm van horen is kwijtgeraakt. En daarmee het genieten van luisteren naar muziek. De techniek van de CI is niet perfect. We blijven hopen op de steeds verbeterende technieken.

Citaten: Pag. 42: *'Ik heb mij op school eenzaam en alleen gevoeld. In de zesde klas is een buurman van de school naar de school toegegaan omdat hij het niet langer aan kon zien dat ik zo gepest werd.'*

Pag. 78: '1 april 2009: "O when the Saints go marching in', 'Nederland o Nederland, jij bent de kampioen', Ere zij God', Zij lever hoog zij leve hoog," Lang zal ze leven', 'Hoor de engelen zingen déer', "K Heb een tante uit Marokko', muziek van André Rieu, alles komt weer voorbij. On-voor-stel-baar. Vanaf zaterdag is het weer de muzikale fruitmand in mijn hoofd. (..) Ik zeg dan weleens tegen Hans, als jij je hoofd naast dat van mij houdt, moet je het kunnen horen. Hans luistert aandachtig maar hoort niets natuurlijk. Ik reken op verandering in dit oorsuizen.'

Pag.80: *'Het ergste was toch wel dat het moment kwam waarop ik mij realiseerde dat alles uiteindelijk fantasie werd. Allerlei geluiden kon ik mij niet goed meer herinneren*

Pag.95: 'Als ik mensen spreek klinken ze eerst allemaal als Donald Duck, maar naarmate ik langer met ze spreek hoor ik wat van hun 'oude stem' erin terug.'

Pag.175: 'Vandaag gaat mijn orgel de deur uit. Ik zie er als een berg tegenop. (...) Nu is het zo. Het is leeg. Het voelt als een lege plek en nog niet als ruimte voor iets anders.

Recensies: Roos over Cochleaire capriolen:

(<http://www.doof.nl/Boek--Cochleaire-capriolen---gehoor-in-beweging-6-1926.htm>)

"Elske Posthuma schrijft lekker vlot en eerlijk over haar gedachten en gevoelens rondom slechthorendheid en de problemen waar zij tegenaan loopt. Hierdoor kun je je goed kunt inleven in haar verhaal. De gebruikte flashbacks verlevendigen het verhaal en maken dat het boek nog makkelijker wegleeft. Lastige begrippen worden toegelicht in aparte kaders, zodat de informatie geen afbreuk doet aan de leesbaarheid. Als doofgeboren persoon vind ik het interessant om te lezen hoe een iemand die steeds dover wordt en uiteindelijk kiest voor een cochleair implantaat in het leven staat. Ik denk dat slechthorende mensen veel kunnen hebben aan het verhaal van Elske, omdat het veel herkenbare situaties bevat én oplossingen biedt. Het is een kunst om positief te blijven omgaan met je beperking(en); dat geeft Elske Posthuma mooi weer in haar boek."

<http://www.oorakel.nl/nieuws/Nieuw-boek-Cochleaire-Capriolen-1467.html>

Nieuws (...) 16 december 2009 In dit uitermate boeiende relaas laat Elske zien hoe horenden het contact met slechthorenden zo soepel mogelijk kunnen laten verlopen en hoe slechthorenden kunnen aangeven, wat ze nodig hebben. Hiermee legt ze een brug tussen twee werelden. Slechthorenden zullen er veel in herkennen en kunnen wellicht hun voordeel doen met haar ervaringen en oplossingen. Dat een goed functionerend gehoor voor veel mensen niet zo vanzelfsprekend is maakt dit boek goed duidelijk. Maar dat dat geen enkele reden is om buiten de maatschappij te staan eveneens.